

Рутківського, Тараса Шевченка, Оксани Луцевської та Лариси Ніцой, автори яких описували цікаві та глибокі сюжети, формували неповторних персонажів та патріотичні ідеї, які матимуть неабиякий вплив на школярів, що працюють з цими художніми витворами під керівництвом педагога. Літературні твори стають своєрідними дороговказами для дитини, яка тільки починає шукати відповіді на важливі питання: хто я, звідки я, і що означає бути українцем.

Список використаних джерел

1. Безлюдна Н. Особливості національно-патріотичного виховання молодших школярів в умовах воєнного стану. *Проблеми сучасної школи*. 2022. № 2. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/probl_sych_school/2022/2/12.pdf
2. Качак Т., Ленько Х. Література як засіб формування патріотичних цінностей у молодших школярів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023, Вип. 61. Т. 2. С. 188-195. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/62.1.11>
3. Особливості формування громадянина-патріота в Новій українській школі. Методичний посібник. Кам'янець-Подільський. 2022. 65 с.

Юлія Горин,
студентка педагогічного факультету
Тетяна Качак,
докторка філологічних наук, професорка,
Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника, Україна

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ РОБОТИ З КНИЖКАМИ-КАРТИНКАМИ

У статті проаналізовано особливості організації морально-етичного виховання молодших школярів у процесі роботи з книжками-картинками.

Ключові слова: морально-етичне виховання, молодші школярі, книжки-картинки, дитяча література.

Вступ

Аналіз проблеми морально-етичного виховання молодших школярів у процесі літературної освіти, дитячого читання, зокрема під час роботи з книжками-картинками зумовлена сучасними викликами соціалізації дітей та потребою формування їхніх ціннісних орієнтацій. У зв'язку зі зростаючою інформаційною насиченістю дитячого простору, впливом мас-медіа та цифрових технологій на дитячу свідомість, актуальність питання морального розвитку дітей очевидна і на часі. Книжки-картинки виступають ефективним

засобом пізнання світу, розвитку читацьких навичок, а також мають неабиякий вплив на емоційно-ціннісне сприйняття дитини. За допомогою вербальних і візуальних компонентів діти-читачі краще розуміють соціальні та моральні норми. Використання книжок із яскравими ілюстраціями полегшує сприйняття змісту та робить його більш доступним для молодших школярів, водночас стимулює емоційне залучення дитини до читання та осмислення порушених проблем, сприяє формуванню морально-етичних установок.

Проблема морального виховання є однією з центральних у системі сучасної освіти, оскільки саме в початковій школі формуються основи етичної поведінки, що згодом впливають на подальшу соціалізацію особистості. У процесі роботи з книжками-картинками діти отримують можливість усвідомлювати різноманітні життєві ситуації через призму художнього образу. Так у них формується відчуття справедливості, чесності, доброти, толерантності та відповідальності. Систематична робота з літературою для дітей, що має виражений моральний зміст, сприяє становленню повноцінної особистості, здатної до усвідомленої етичної поведінки у соціумі. Окрім того, сучасна педагогіка ставить перед собою завдання розвивати у дітей не лише академічні знання, а й соціально-емоційні навички. Книжки-картинки, завдяки своїй доступності та інтерактивності, полегшують цей процес, адже дитина вчиться співпереживати, аналізувати поведінку героїв та робити висновки щодо моральних наслідків їхніх вчинків.

Отже, морально-етичне виховання молодших школярів є однією з ключових складових їхнього всебічного розвитку, а використання книжок-картинок у цьому процесі відіграє важливу роль. У сучасному світі, де інформаційне середовище є насиченим і багатограним, молодші школярі часто стикаються з великою кількістю інформації, яку не завжди можуть адекватно сприймати і оцінювати. Саме тому важливо забезпечити дітей такими інструментами, які допоможуть їм розвивати моральні і етичні цінності, а книжки-картинки є одним з ефективних засобів у цьому процесі.

Аналіз науково-дослідних джерел засвідчує, що окреслена нами проблема знайшла належне віддзеркалення в сучасних українських працях вчених. Зокрема, в контексті цієї проблематики варто згадати таких дослідників як І.Бех, Н. Воривода, О. Добровольська, Т. Петрикова, В. Сухомлинський, В.Тугай, Ю. Шевченко та інших, які зосереджують увагу на проблемі морально-етичного виховання школярів, та Т. Качак і Л. Круль, Х.Кульчак, Х.Ленько, О. Литвиненко, І. Луценко, Н. Марченко, та ін., які досліджують дитячу літературу та аналізують її як засіб навчання і виховання школярів.

Мета статті – дослідити особливості морально-етичного виховання молодших школярів у процесі роботи з книжками-картинками.

Результати дослідження

Морально-етичне виховання повинно стати першочерговим завданням у процесі формування юної особистості, адже відомо, що шкільний вік є найсприятливішим періодом для закладення у свідомості дитини необхідних ціннісних установок, прищеплення навичок поведінки з оточуючим середовищем, дотримання принципів демократії і гуманізму. Такої думки дотримується І. Бех [1], який вважає, що у молодшому шкільному віці у дітей виробляється вміння планувати і аналізувати свої вчинки. Спостерігаючи за поведінкою однолітків, діти виражають свою симпатію чи неприязнь до них; відбувається процес морального поглиблення почуттів.

За основу розуміння поняття «моральне виховання» беремо узагальнене визначення В. Тугай: «це процес засвоєння моральних цінностей та ідеалів, оволодіння моральною культурою, формування стійких моральних якостей, розвитку морального почуття й навичок моральної поведінки» [8, с. 460].

Морально-етичне виховання молодших школярів у процесі роботи з книжками-картинками є важливим аспектом їхнього розвитку, що сприяє формуванню основних цінностей та норм поведінки. Як зауважують Т. Качак і Л. Круль, «ці книжки не лише забезпечують дітям пізнання себе і світу, але й сприяють розвитку їхньої соціальної та культурної ідентичності» [2, с. 292].

Книжки-картинки є унікальним інструментом, який поєднує текст і зображення, що дозволяє дітям розвивати уяву, глибше розуміти моральні аспекти історій. Робота з такими книжками сприяє розвитку емпатії, співпереживання та моральної свідомості у дітей. Наприклад, через персонажів, які стикаються з різними моральними дилемами, діти можуть вчитися розрізняти добро і зло, оцінювати вчинки героїв і робити власні висновки щодо правильності тих чи інших дій. Крім того, книжки-картинки допомагають школярам розвивати критичне мислення, оскільки вони заохочують дітей обдумувати причини і наслідки дій персонажів. Важливим аспектом є також можливість обговорення прочитаного, де вчитель або батьки можуть спрямовувати дитину на обговорення моральних уроків, закладених у книзі [6]. Такий підхід сприяє не лише моральному, а й соціальному розвитку, адже діти вчаться висловлювати свої думки, поважати думки інших і працювати в команді під час обговорень.

Робота з книжками-картинками також є ефективним засобом розвитку мовних навичок у молодших школярів. Через обговорення морально-етичних тем, закладених у книжках, діти вчаться формулювати свої думки, поповнюють словниковий запас і вдосконалюють мовлення. Зображення допомагають дітям краще розуміти зміст тексту, роблячи його доступнішим і зрозумілішим, що сприяє більш глибокому засвоєнню моральних уроків.

Варто наголосити, що книжки-картинки допомагають дітям розпізнавати і розуміти свої емоції, а також емоції інших людей, що є важливим кроком у формуванні моральної поведінки. Завдяки тому, що в книжках-картинках зображення часто передають емоційний стан персонажів, діти вчаться інтерпретувати невербальні сигнали, такі як вираз обличчя, поза та жести. Це допомагає їм краще розуміти, як їхні власні дії можуть вплинути на почуття інших, сприяє розвитку емоційної емпатії. Ще одним важливим аспектом є те, що книжки-картинки сприяють формуванню етичних уявлень через конкретні приклади з життя героїв. Наприклад, історії про дружбу, взаємодопомогу,

відповідальність, чесність і справедливість допомагають дітям зрозуміти, які вчинки є правильними, а які – неправильними, як слід поводитися в певних ситуаціях і чому важливо дотримуватися моральних норм.

Важливо також зазначити, що процес роботи з книжками-картинками може включати активне залучення дітей до творчої діяльності, такої як малювання, створення власних історій або рольові ігри на основі прочитаного. Така робота стимулює розвиток творчого мислення, дозволяє дітям краще засвоїти моральні уроки, занурюючись у ситуації, в яких вони самі можуть вибирати, як діяти, та оцінювати наслідки своїх рішень. Як зауважує І. Луценко, «Художні образи в доступній дітям формі відтворюють вчинки, події, які відповідають критеріям людяності, або суперечать їм. Вчинки героїв дитячих художніх творів, впливаючи на емоційну сферу дітей, викликають у них моральні почуття, соціальні емоції. А відтак, цілеспрямований добір художніх творів морального змісту дозволяє формувати у дітей відповідні ставлення, вибори, якості» [5, с. 205].

Через різноманітні історії, які розповідають про традиції, звичаї та спосіб життя різних народів, діти вчаться поважати і цінувати відмінності між людьми. Зображення в таких книгах допомагають передати особливості культури, мови, зовнішнього вигляду персонажів, що стимулює інтерес і відкритість до інших культур. Таким чином, книжки-картинки стають ефективним засобом формування у дітей уявлень про глобальний світ, де всі люди мають право бути різними, але водночас заслуговують на повагу і рівні можливості. Так формується толерантність як важливий аспект морально-етичного виховання учнів. Важливим є також те, що робота з книжками-картинками сприяє розвитку вміння вирішувати конфлікти. Багато історій у книгах демонструють ситуації, де персонажі стикаються з труднощами чи конфліктами, які вони повинні вирішити. Діти, спостерігаючи за тим, як герої знаходять вихід із складних ситуацій, вчаться аналізувати проблеми, шукати компроміси та розуміти важливість мирного вирішення конфліктів. Це не

лише збагачує їхні моральні знання, а й готує до реального життя, де здатність знаходити рішення в складних ситуаціях є ключовою навичкою.

Як показує практика сімейного читання, книжки-картинки можуть бути використані для зміцнення родинних цінностей. Спільне читання з батьками чи опікунами створює особливий емоційний зв'язок, де дорослі можуть ділитися своїм життєвим досвідом, пояснювати моральні уроки і разом обговорювати ситуації, описані в книгах. Це не тільки сприяє розвитку дитини, але й зміцнює сімейні стосунки, формуючи атмосферу довіри і підтримки. Родинне читання також сприяє розвитку емоційної стабільності у дитини, що є важливою складовою морального виховання. Використання цих книг у навчальному процесі та вдома сприяє всебічному розвитку дитини, готуючи її до життя в складному, багатогранному світі, де моральні принципи і цінності відіграють важливу роль.

Окрім зазначених переваг, книжки-картинки сприяють розвитку соціальних навичок, що є невід'ємною частиною морального виховання. У багатьох сюжетах представлено ситуації, де герої взаємодіють один з одним, навчаються співпраці, допомоги та підтримки. Діти, слідкуючи за поведінкою персонажів, вчаться важливим соціальним навичкам, таким як комунікація, робота в команді та здатність слухати і враховувати думки інших. Завдяки цьому діти краще розуміють, як будувати здорові стосунки з однолітками і дорослими, а також як поводитися у різних соціальних ситуаціях. Крім того, книжки-картинки можуть стимулювати моральні роздуми і самопізнання. Деякі історії піднімають глибокі етичні питання, які заохочують дітей замислюватися над тим, що для них означає бути хорошою людиною, які цінності є важливими в їхньому житті і як вони можуть зробити світ кращим місцем. Такий підхід допомагає дітям розвивати внутрішній моральний компас, який буде керувати їхніми діями і рішеннями в майбутньому. Роздуми над етичними питаннями також сприяють формуванню самосвідомості та відповідальності за власні вчинки. Книжки-картинки забезпечують ігрову

практику з дітьми, розважають їх. Погоджуємося з твердженням О. Рябошапки, яка констатує: «Сьогодні існує чимала кількість дитячої літератури, яка призначена для розваг: книжки-іграшки, книжки-забавлянки, книжки-картинки тощо. Така друкована продукція дуже популярна серед батьків. На такому призначенні книги наголошувала ще С. Русова, яка вважала, що книга для дитини має бути і розвагою, і засобом соціалізації, і допомагати в розвитку творчості» [7, с. 23].

Інтеграція книжок-картинок у процес навчання стимулює розвиток критичного мислення. Діти, аналізуючи поведінку персонажів та результати їхніх дій, вчаться ставити запитання, шукати відповіді і оцінювати різні точки зору. Це допомагає їм розвивати здатність самостійно мислити, робити обґрунтовані висновки і формувати власну думку. Крім того, обговорення книжок у класі чи вдома може стимулювати активний діалог, де діти можуть ділитися своїми поглядами і дискутувати з однолітками чи дорослими, що розвиває вміння аргументувати свої думки та поважати чужі. Ще одним важливим аспектом є те, що книжки-картинки можуть стати інструментом для обговорення складних і делікатних тем, таких як смерть, хвороба, розлучення чи булінг. Зображення і простий текст допомагають пояснити дітям ці складні поняття у доступній формі, надаючи можливість обговорювати емоційно важкі ситуації у безпечному середовищі. Це дозволяє дітям краще розуміти світ навколо себе і справлятися з власними емоціями.

Розглянемо особливості роботи з книжками-картинками на уроці літературного читання у 3 класі у процесі опрацювання книжок-картинок Христини Лукашук «Казка про Майдан» і «Казка про Світло». У першій йдеться про події Революції гідності, а в другій – про війну росії з Україною, розпочату в 2014 р. «Авторка тексту й символічних, сповнених архетипів та глибинних сенсів ілюстрацій, подала доступну дітям інтерпретацію одвічної боротьби добра і зла. «Казка про Світло» веде читача шляхом «від часів створення української землі, через найтемніші роки і до остаточної перемоги у

війні над злом». Образи-символи (іскри Божої, державного прапора, голуба миру та ін.) виступають джерелом гармонії і внутрішньої сили кожного українця, світла, що несуть у собі українська історія, культура й мова». авторка переконує читачів, що це світло не знищить жоден ворог, яким би великим і підступним він не був» [2, с. 294].

Методика роботи з книжками-картинками Христини Лукащук «Казка про Майдан» і «Казка про Світло» орієнтована на ознайомлення учнів із важливими подіями сучасної історії України та виховання не тільки морально-етичних цінностей, а й патріотизму. Урок розпочинається з підготовчого етапу, де вчитель демонструє обкладинки книг і запитує, які почуття вони викликають, а також обговорює з учнями, що можна сказати про зміст книг за назвами. Під час актуалізації знань учні розповідають про Революцію Гідності, символи українського прапора, голуба миру та інші важливі образи.

Читання тексту кожної книги відбувається поетапно, із залученням ілюстрацій. Для «Казки про Майдан» пропонується зупинитися на ключових моментах і ставити запитання про зміст тексту та ілюстрацій, зокрема таких символів, як дерево, ліхтарі, голуб миру. Учні аналізують, як дерево Майдану уособлює українців, обговорюють, що допомогло перемогти темряву. У роботі з «Казкою про Світло» увага зосереджується на ідеї світла як сили, що перемагає зло. Учні вивчають символічні образи іскри Божої, державного прапора, захисників і миру. Разом визначають, як світло проходить через найтемніші роки історії України і веде до перемоги. Вони також міркують, чому сила людей в єдності і взаємопідтримці.

Після завершення читання вчитель проводить аналітичний етап. Учні порівнюють символіку двох книг, аналізують, які спільні риси є у боротьбі добра зі злом під час Майдану та війни, і виявляють відмінності. У групах вони працюють над творчими завданнями: перша група придумує нові символи для історії Майдану, а друга створює продовження казки, уявляючи перемогу світла. На творчому етапі учні створюють асоціативний куц навколо

центрального слова «Світло», додаючи до нього поняття, пов'язані із добром, перемогою, єдністю та гармонією. Також проводиться рольова гра, де діти виконують ролі героїв обох казок, що допомагає їм краще зрозуміти значення символів і подій. Як завершення, учням пропонують створити власну сторінку книги-картинки про сучасне світло в Україні, працюючи у групах. Завершується урок рефлексією. Учні діляться своїми емоціями, думками про світло в їхньому житті, його важливість для української історії, культури та майбутнього. Завдяки такій методиці вони не лише осмислюють історичні події, а й усвідомлюють глибину символів, розвивають художнє мислення та отримують цінний досвід патріотичного виховання.

Робота над книгами-картинками Христини Лукашук «Казка про Майдан» і «Казка про Світло» сприяє морально-етичному вихованню учнів завдяки залученню до розгляду тем, важливих для формування ціннісних орієнтацій і поведінки. Ці книги дозволяють учням осягнути сутність боротьби добра і зла, усвідомити, що добро і світло завжди перемагають, незважаючи на виклики й темряву, які уособлюють несправедливість, насильство і війни. Через приклади з української історії і сучасності, учні знайомляться з такими етичними поняттями, як сміливість, єдність, відповідальність, жертвність. Образи героїв, які захищають світло чи відстоюють права, формують у дітей ідею відповідального ставлення до своєї країни, громади та близьких.

Інтерактивний підхід до роботи з текстами та ілюстраціями (читання, обговорення, творчі завдання, рольові ігри) розвиває емпатію, вміння ставити себе на місце інших, переживати їхні емоції та краще розуміти мотивацію поведінки. Це надзвичайно важливо для формування моральної чуйності та доброзичливості. Під час аналізу символіки в книгах учні дізнаються про важливість гармонії, духовності та внутрішньої сили. Наприклад, світло, яке несе українська культура, мова і традиції, спонукає дітей цінувати і берегти свою історичну спадщину, шанувати моральні та етичні принципи, якими живе український народ. Закладені в книгах поняття свободи, миру та

незламності підкреслюють, що етичні цінності є універсальними, і їх важливо відстоювати не лише для власного благополуччя, а й для гармонії у світі. Ці уроки сприяють вихованню свідомих і відповідальних громадян.

Наведемо таблицю з іншими книжками-картинками, які ми опрацювали з учнями 3 класу. Важливо вказати на цінності цих книг як засобів морально-етичного виховання, а також визначити ефективні форми роботи з ними, адже «за допомогою правильно підібраних творів можна вплинути на підсвідомість учнів, виховати у них якості, чесноти, якими має володіти гуманна особистість. Дитяча література сприяє формуванню у дітей моральних цінностей та почуттів, певних етичних норм, які є особливо значущими у сучасному світі» [4, с. 44].

Аналізуючи програми з читання для учнів початкової школи, переконуємося, що твори, які вивчають школярі, різноманітні тематично й жанрово, що важливо у реалізації завдань виховної роботи. «Зміст і тематика творів віддзеркалюють різноманітні сторони життя й діяльності учнів, розширюють їх світогляд, сприяють кращому засвоєнню важливих духовно-моральних цінностей, збагачують знання, сприяють вихованню кращих почуттів» [9, с. 481].

Опрацьовуючи ці книги з учнями, можемо досягти результату морально-етичного виховання – сформувати у них моральну вихованість або моральність. «Вони матеріалізують в суспільно цінних властивостях і якостях особистості, виявляються в стосунках, діяльності, спілкуванні» [8, с. 461].

Табл. 1. Книжки-картинки як засіб морально-етичного виховання учнів

	Назва книжки-картинки	Чого вчить твір?	Форми роботи з книжкою-картинкою
1	Українська народна казка «Колобок»	Вчить обережності, розуміння наслідків своїх вчинків, важливості дослухатися до порад	Читання казки та розгляд ілюстрацій з обговоренням моральних уроків. Ігри на розпізнання правильних і неправильних вчинків героїв Малювання сцен казки
2	Українська народна казка «Рукавичка»	Класична казка, яка вчить взаємоповаги, дружби та вміння	Розігрування казки з персонажами; Малювання власної «рукавички»; Колективне створення нової версії

		співіснувати разом	казки.
3	Казка «Півник» Зоряни Живки	Вчить сміливості, відповідальності, важливості віри в себе та допомоги іншим	Читання і обговорення питання самооцінки і віри в себе. Написання власних історій про те, як подолати страхи та труднощі
4	«Шапочка і Кит» Катерини Бабкіної	Вчить цінувати життя, бути вдячним за допомогу та підтримку, не втрачати надії Обговорення теми підтримки в складні моменти життя.	Малювання ілюстрацій до історії, створення власних «казкових друзів» героїв. Колективна робота над листом вдячності уявному герою-помічнику.
5	«Одного разу на Різдво» Надійки Гербіш	Вчить доброти, милосердю, важливості родинних цінностей та духовних святинь	Читання та обговорення особливостей Різдва та його традицій. Колективна творча робота: написання різдвяних історій, натхнених сюжетом. Створення різдвяних листівок і листів вдячності героям твору або своїм близьким.

Висновки

Книжки-картинки є потужним інструментом морально-етичного виховання молодших школярів, оскільки вони поєднують у собі навчальні, емоційні та соціальні аспекти розвитку дитини. Завдяки використанню зображень і текстів, ці книги сприяють формуванню базових моральних цінностей, таких як доброта, чесність, відповідальність і справедливість, допомагаючи дітям розуміти наслідки своїх дій і виборів. Вони також розвивають емпатію, критичне мислення, емоційну грамотність і навички соціальної взаємодії, що є важливими для адаптації дитини в суспільстві та її успішного особистісного розвитку. Книжки-картинки допомагають дітям зрозуміти складні та делікатні теми, такі як культурне розмаїття, конфлікти, втрати або соціальні проблеми, забезпечити безпечне середовище для обговорення та рефлексії. Загалом, робота з книжками-картинками сприяє всебічному розвитку дитини, закладаючи ціннісні орієнтири на все життя. Перспективу подальших досліджень вбачаємо у вивченні ефективності різних методик використання книжок-картинок у навчальному процесі, зокрема в контексті інклюзивної освіти.

Список використаних джерел

1. Бех І. Д. Виховання особистості: у 2 кн. Київ: Либідь, 2003. Кн. 2 : Особистісно-орієнтований підхід: когнітивно-практичні засади. 344 с.
2. Качак Т., Круль Л. Сучасні українські книжки-картинки для дітей: ключові теми і образи. *Закарпатські філологічні студії*. 2024. Вип.35. С. 290-296. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.35.50>
3. Качак Т.Б., Ленько Х. П. Формування у молодших школярів патріотичних цінностей засобами дитячої літератури. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 62. Т. 1. С.55 – 59. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/62.1.11>
4. Кульчак Х. В., Качак Т. Б. Дитяча література як засіб формування християнських цінностей у молодших школярів. *Education and science of today: intersectoral issues and development of sciences: Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference (Vol. 2)*, Cambridge, October 29, 2021. Cambridge-Vinnitsia: P.C. Publishing House & European Scientific Platform, 2021. С. 43 – 48.
5. Луценко І. Роль дитячої книжки у вихованні людяності. *Збірник наукових праць*. 2016. Випуск 21(2).Частина2. С. 202-206.
6. Огар Е. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки. Львів: АзАрт, 2002. 160 с.
7. Рябошапка О. Вплив книги на формування особистості дитини: історичний аспект. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 70, Т. 3. С. 20-24. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.70-3.3>
8. Тугай В. М. Моральне виховання молодших школярів як психолого-педагогічна проблема. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2015. Вип. 41. С. 459-464.
9. [Шевченко Ю. М.](#), Абламонова В. І. Духовно-моральні цінності як основа духовного виховання молодших школярів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 7. С. 476-485.

Катерина Гошовська, Сільвія Кобевко,
студентки педагогічного факультету
Лариса Круль,
кандидатка педагогічних наук, доцентка,
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, Україна

РОБОТА З КОМІКСАМИ В ЗДО

Стаття присвячена аналізу особливостей використання коміксів у роботі з дітьми дошкільного віку. Реалізовано підхід до дослідження коміксу як ефективного засобу розвитку мовлення, уяви, емоційного інтелекту та соціалізації дошкільників. Розглянуто методику впровадження коміксів у освітній процес, їхню роль у формуванні читацької мотивації та пізнавальної активності. Особливу увагу приділено сучасним виховним і патріотичним аспектам українських коміксів, а також перспективам їхньої адаптації до потреб дошкільної освіти.

Ключові слова: комікси, дошкільна освіта, мовленнєвий розвиток, когнітивний розвиток, сюжетно-рольова гра, ілюстрації, емоційний інтелект, дитяча література, освітні технології, патріотичне виховання.